

(Atkelta iš 53 p.)

erozinės priemonės. Lietuvos žemdirbystės instituto Kaltinėnų bandymų stoties tyrimais išaiškintas akivaizdus daugiakomponenčių žolių mišinių, antierozinių sėjomainų ir tarpinių augalų auginimo naudingumas šlaitų dirvožemiams. Tos praktiškai nieko nekainuojančios priemonės stabilizuoja erozijai jautrių dirvožemių ardymą ne tik saugodamos dirvožemį nuo nepalankių gamtinių faktorių: intensyvių lietu ir vėjų veiklos, bet ir skatindamos dirvožemio anglies kaupimąsi. Kartu mažėja dirvožemio tūrio masė, didėja poringumas ir vandens imlumas, gerėja dirvožemio struktūringumas. Visa tai sudaro geresnes augalų augimo sąlygas ir mažina dirvožemio ardymo pavojų. Dirvožemio nuostolius dėl erozijos, o kartu ir dirvožemio organinės medžiagos netektį galima sumažinti ir sumaniu dirbamų šlaitų žemės dirbimo sistemos minimalizavimu, moksliskai pagrįstu augalų mitybos ir pasėlių priežiūros optimizavimu. Visos tos priemonės tinka ne tik Šilalės rajono, bet ir kitų Žemaičių aukštumos rajonų kalvotame reljefe ūkininkaujantiems žemdirbiams.

¹ Kudaba Č. *Lietuvos aukštumos*, Vilnius, 1983, p.186.

² Gaigalas A. I., *Glytsiosedimentatsionnye tsikly pleistotsena Litvy (Glaciodedimentation Cycles of the Pleistocene in Lithuania)*, Vilnius: „Mokslas“, p. 197.

³ Basalykas A. *Lietuvos TSR fizinė geografija*, t. 2, Vilnius, 1965, p. 496.

⁴ Jankauskas B., „Žemaičių aukštumos dirvožemių erozija ir žemės ūkio veiklos ypatybės juose“, *Laukuva. I dalis*. Vilnius: „Vermė“, p. 49–70.

⁵ Jankauskas B., Jankauskienė G., Fullen M. A., „Relationships between soil organic matter content and soil erosion severity on the Albeluvisols of the Žemaičiai Uplands“, *Ekologija*, 2007, vol. 53, No. 1, p. 21–28.

⁶ Jankauskas B., Tiknius A., „Sustainable and Environment-Friendly Land Use Systems for Undulating Reliefs of the Temperate Climate Zone“, *EcoSyst - Beitrage zur Okosystemforschung. Suppl. Bd. 42*, Institut fur Weltwirtschaft an der Universitat Kiel, F. R. Germany, 2004, p. 50–59.

⁷ Jankauskas B., Jankauskienė G., Tiknius A., „The contribution of quality assessment of eroded agricultural soil on hilly-undulating landscapes to sustainable community development“, I. Petrosilo et al. (Eds.) *Use of landscape sciences for the assessment of environmental security*, Springer, 2008, p. 431–451.

⁸ Jankauskas B., *Dirvožemio erozija*, Vilnius, 1996, p. 168.

⁹ Jankauskas B., Švedas A., „Erodotų dirvožemių savybės. Lietuvos dirvožemiai“, *Lietuvos mokslas*, 32 knyga, Vilnius, 2001, p. 733–741.

¹⁰ Flaing W., „The Chemistry of Humic Substances“, *The Use of Isotopes in Soil Organic Matter Studies. Raport of FAO/AEA Technical Meeting*. Pergamon, New York, 1966, p. 103–127.

¹¹ Mc Carthy P., Malcolm R. L., Clapp C. E., Bloom P. R., „1990. An introduction to soil humic substances. Humic substances in soil and crop sciences: selected readings“, *American Society of Agronomy, Soil Science of America, Madison*. P. 1–12.

12–15????

¹⁶ Ruokis V. *Dirvožemio mokslas*. Kaunas, 1930, p. 370.

17–18????

¹⁹ Norgailienė Z., Zableckienė D., „Ivairaus ankstyvumo šienaujimų ir ganomų žolynų parinkimas eroduotose priemolio kalvose“, *Žemės ūkio mokslai*, 1994, nr. 3, p. 72–76.

²⁰ Jankauskas B., Kinderienė I., *Apsauginės priemonės dirvožemio erozijai mažinti*, Kaunas, 2008, p. 8.

²¹ Kinderienė I., „Išėlių ir posėlių produktyvumas, jų antierozinė ir taršą mažinanti reikšmė nelygaus reljefo dirvoze“, *Žemės ūkio mokslai*, 2006, Nr. 2, p. 1–7.

²² Feiza V., Malinauskas A., Putna J., *Arimo teorija ir praktika*, Akademija, 2004, p. 219.

²³ Kinderienė I., „Rudeninio žemės dirbimo būdų, šiaudų ir tarpinių augalų įtaka eroduojamo dirvožemio struktūringumui“, *Žemės ūkio mokslai*, 2004, Nr. 2, p. 22–29.

Prisikėlimo kryžius Kaltinėnų dvasingumo parke

KALTINĖNŲ DVASINGUMO PARKAS

PARENGĖ LORETA
SUNGAILIENĖ.
NUOTRAUKOS AUTORĖS

Viena iš labiausiai turistų, maldininkų lankomų vietų Kaltinėnų apylinkėse – šio miestelio vardu pavadintas Dvasingumo parkas.

1988 m. Kaltinėnuose parapijos klebonas pradėjęs dirbti kunigas Petras Linkevičius daug kuo pakeitė ne tik čia gyvenančių žmonių sąvimonę, bet ir miestelio vaizdą. Kunigas pasirūpino, kad būtų pradėta atstatyti ir atstatyta sudegusi parapijos bažnyčia, kuri šiandien viena iš gražiausių naujosios architektūros bažnyčių Žemaitijoje. Jis inicijavo ir Jaunimo centro, Senelių globos ir slaugos namų, Sveikatingumo (Reabilitacijos) centro įkūrimą. Kunigas nusipelnė ir tuo, kad į Kaltinėnų miestelį buvo atvestas vanduo iš netoliese tekančių

„Pietą“. Viena iš Kaltinėnų dvasingumo parko skulptūrų

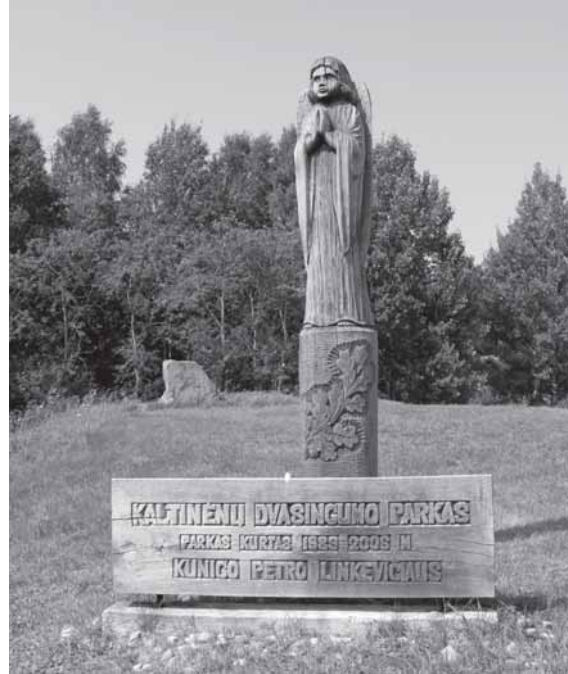

Viena iš Kaltinėnų dvasingumo parko skulptūrų

šaltinių. Tačiau bene labiausiai šiandien kun. P. Linkevičius vietinių ir čia atvykstančių žmonių yra žinomas kaip Kaltinėnų dvasingumo parko įkūrėjas. Šiame parke yra įrengtos Tremtinių kalvarijos. Jas sudaro 21 skulptūra, kuria įamžintas tremtinių atminimas. Jų autoriai – Lietuvos skulptoriai. Gražiai įrengta Šv. Mergelės koplyčia. Greta skulptūrų ansamblio, ant didelio kalno, į viršų kyla apie 20 metrų aukščio baltas Prisikėlimo kryžius. Jis Lietuvoje laikomas aukščiausiu kryžiumi. Atvykstantieji turi galimybę medituoti vaikščiodami parko teritorijoje nutiestais takais. Parkas pastaraisiais metais tiek žiemą, tiek ir vasarą gražiai tvarkomas, prižiūrimas.

Kunigą iškėlus į kitą parapiją, jam dėkingi parapijiečiai ant Dvasingumo parko pastatė iš medžio išdrožtą angelo skulptūrą ir paminklinę lentą, kurioje iškalti tokie žodžiai: „Kaltinėnų dvasingumo parkas. Parkas įkurtas 1989–2006 metais kunigo Petro Linkevičiaus“.

Dešinėje – Kaltinėnų dvasingumo parko Prisikėlimo kryžius iš šiaurės pusės ir koplytėlė

Angelo skulptūra, skirta kunigui, Dvasingumo parko įkūrėjui Petriui Linkevičiui ir paminklinė lenta

Kaltinėnų dvasingumo parko fragmentas